

Ảnh hưởng của cú sốc dầu lên tỷ giá hối đoái tại các quốc gia Đông Nam Á – tiếp cận theo mô hình chuyển đổi trạng thái Markov

Lê Thị Hồng Minh⁽¹⁾ • Trần Thị Kim Oanh⁽²⁾
• Hoàng Thị Phương Anh⁽³⁾ • Nguyễn Bích Ngọc⁽⁴⁾

Ngày nhận bài: 24/6/2018 | Biên tập xong: 02/8/2018 | Duyệt đăng: 10/8/2018

TÓM TẮT: Mục tiêu của bài nghiên cứu này là xem xét ảnh hưởng của các cú sốc dầu (bao gồm cú sốc cung, cú sốc cầu và cú sốc giá dầu) đến tỷ giá hối đoái (TGHĐ) thực của 10 quốc gia Đông Nam Á trong giai đoạn 2005–2017. Kết quả nghiên cứu theo mô hình tuyến tính cho thấy, chỉ có 05/10 quốc gia tìm thấy tác động của cú sốc giá dầu lên tỷ giá, nhưng không tìm thấy bằng chứng về các cú sốc cung và sốc tổng cầu lên tỷ giá ở tất cả các quốc gia này. Tuy nhiên, kết quả nghiên cứu khi dùng mô hình chuyển đổi trạng thái Markov cho thấy, cú sốc cung có tác động cùng chiều ở những quốc gia xuất khẩu dầu (Indonesia và Việt Nam) và ngược chiều ở các quốc gia nhập khẩu dầu (Singapore, Thái Lan, Campuchia), trong khi các cú sốc tổng cầu chỉ ảnh hưởng lên Indonesia, Brunei và Lào. Cú sốc giá dầu có tác động mạnh mẽ và bền bỉ lên TGHĐ ở các quốc gia xuất khẩu dầu (ngoại trừ Việt Nam). Đối với các quốc gia nhập khẩu dầu, kết quả nghiên cứu đã phát hiện được sự đổi chiều trạng thái ở Singapore và Philippines.

TỪ KHÓA: cú sốc dầu, tỷ giá hối đoái, mô hình chuyển đổi trạng thái Markov.

1. Giới thiệu

Từ lâu, dầu luôn được xem là nguồn năng lượng quan trọng cho sự phát triển kinh tế toàn cầu. Nằm ở phía Đông Nam của châu Á, mười một quốc gia có nền kinh tế đang phát triển, từng bước hội nhập sâu rộng với thế giới và hợp thành một khu vực có tiềm năng biển vô cùng phong phú, trong đó trữ lượng và sản lượng khai thác dầu thô được đánh giá thuộc vào loại lớn trên thế giới. Tuy nhiên, các quốc gia này chủ yếu xuất khẩu dầu thô nhưng lại phải nhập về phần lớn các chế phẩm từ dầu cho hoạt động sống và sản xuất, kinh doanh. Trong quá trình đó, để có thể đẩy mạnh được xuất khẩu nhưng vẫn cải thiện được cán cân

thương mại thì một yếu tố quan trọng cần phải xem xét đó chính là TGHĐ. Đã có không ít các

(1) **Lê Thị Hồng Minh** - Email: minhhtcdn@ueh.edu.vn.

(2) **Trần Thị Kim Oanh** - Email: kimoanhtdn@gmail.com.

(3) **Hoàng Thị Phương Anh** - Email: anhtcdntcdn@ueh.edu.vn.

(4) **Nguyễn Bích Ngọc** - Email: bichngoc1176@gmail.com.

(1), (3), (4) Trường Đại học Kinh tế TP.HCM, 196 Trần Quang Khải, Phường Tân Định, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh.

(2) Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM, 36 Tôn Thất Đạm, Phường Nguyễn Thái Bình, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh.